

mærksomhed paa, at for dem tror jeg ogsaa, det i Fremtiden vil faa Betydning, at dette Kontor, denne Statsadministration, findes i Rigsdagsbygningen; thi vi er meget taknemmelige, naar Rigsdagens Medlemmer gaar op paa Kontoret og spørger om, hvorledes det forholder sig med denne eller hin Ansøger, som de interesserer sig for: de har en ung Mand i Valgkredsen eller flere, som de ved er kvalificeret, og som de gerne vil have frem. Vi er altid paa Kontoret taknemmelige for at faa en saadan Oplysning om de Mennesker, som søger Lodder, for at vi kan naa det bedst mulige Resultat. Jeg tror derfor, det er baade rigtigt og betimeligt, at Statens Jordlovsudvalg har faaet sine Kontorer i Rigsdagsbygningen; det bliver en Statsadministration, der kommer til at omsætte Millioner og atter Millioner af Statsværdier Aar efter Aar, og jeg takker, som sagt, paa hele Udvalgets Vegne for den Imødekommehed, der er vist os, specielt fra den højtærede Formands Side.

Resultatet af sidste Aar er blevet, at vi har faaet oprettet 202 nye Brug og givet 157 Tillægsparceller; i alt er der altsaa oprettet godt 350 nye Hjem. Og hvad er det for Folk, der er rykket ind i disse nye Brug? Ja, det er ældre Tjenestekarle, det er Landarbejdere med et jordløst Hus, det er Lejehusmænd fra Herregaardene. Det er disse 3 Kategorier af Landbefolkningen, der rykker ind som Nybyggere paa disse Arealer, og de har, som sagt, faaet deres Parceller tildelt og faaet deres Byggelaan tilstaaet. Byggelaanet bevilges saaledes, at de kan faa $\frac{9}{10}$ af det Maksimumsbeløb, den højtærede Landbrugsminister efter Forhandling med Rigsdagens Finansudvalg mener er nødvendigt for at opføre passende Bygninger. For indeværende Aar er Laanets Udbetalingssum 16 200 Kr., og det bliver udbetalt efter følgende Regler: Man indkalder Tegninger og Overslag fra Parcellisterne, og disse skal godkendes af Husmandsbrugskommissionerne, som til Vejledning har arkitektonisk Bistand fra Foreningen „Bedre Byggeskik“. Naar Tegningerne er godkendte, og specificerede Overslag er indhentede, bliver Laanet tilstaaet, og saa bygger vedkommende Nybygger fuldkommen frit. Man spørger ikke efter, hvor meget han direkte udbetaler til Haandværkerne, og hvor meget Arbejde, Kørsel eller lignende han selv udfører ved Bygningens Opførelse. Man spørger kun efter, om Huset, naar det skal afleveres, er opført i Overensstemmelse med de indkomne

Tegninger og Overslag, som er et gyldigt Udtryk for den virkelige Pris, der er gængs paa Egnen efter Nutidens Forhold. Jeg vil gerne understrege dette meget stærkt, for atter her følger vi et Princip, som animerer paa det stærkeste til, at den enkelte gør det mest mulige selv, og det er ret interessante Erfaringer, vi paa dette Omraade har indhentet i Sommer. Man ser, hvorledes de mest dygtige og energiske vinder frem foran de andre. Jeg siger det ganske aabent. Her er en Plads for Energiudfoldelse som sjælden, og det viser sig, at det er ganske forbløffende Resultater, en ung, dygtig og energisk Mand kan naa Sommeren igennem. Jeg vil gerne, medens jeg dvæler herved, gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Lillelund, som omtalte en Resolution, der er vedtaget af Udstykningsforeningerne i Hjørring og Aalborg Amter, og mente, at de private kunde opføre Bygningerne billigere, end naar Staten har med det at gøre. Det er en Udtalelse, jeg har hørt Gang paa Gang, og som kunde give det Indtryk, at det skulde være Statsbyggeri, man her befatter sig med. Dette er en fuldkommen Misforstaaelse; det er et Udtryk for, at vedkommende ikke forstaa, hvorledes det hele foregaar. Det, der foregaar, er i Virkeligheden, at Staten giver gennem Lovgivningen en Haandsrækning, der muliggør, at den enkelte fuldt og helt kan komme til at virke paa den af ham ønskede Maade. Lovgivningen kalder her paa den enkeltes Energiudfoldelse som aldrig før, og med de nuværende Arbejdslønninger, Kørselsomkostninger og Priser paa alt muligt er det forbløffende, hvad en Mand, der vil staa op med Solen og arbejde, til den gaar ned, kan fortjene i Løbet af en Sommer. Jeg har set Tilfælde i denne Sommer, hvor en Nybygger foruden at passe sin Bedrift har skabt sig en Indtægt af 3—4 000 Kr., men saa har han ogsaa arbejdet, saa det kunde forslaa noget, og jeg for mit Vedkommende mener, at han skal have fuld Løn for det Arbejde. Det er ikke Statsbyggeri, det er Privatbyggeri med Statens Bidrag og Hjælp; ellers kunde det slet ikke eksistere eller paabegyndes. Naar Loven administreres paa den Maade, tror jeg, det er berettiget, at jeg med Stolthed viste 2 Repræsentanter for den norske Regering, der var hernede for at studere dansk Jordlovgivning, Resultatet af denne Bygge- maade. Jeg viste dem den første Koloni, og de spurgte mig da: Hvad kan man i